

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
G. FEDERICO MANCINI
της 4ης Ιουνίου 1987 *

*Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,*

1. Η κατατεθείσα στις 20 Αυγούστου 1985 προσφυγή επί της οποίας καλείται να αποφανθεί το Δικαστήριο ασκήθηκε από τη Γαλλική Δημοκρατία κατά της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η κυβέρνηση του Παρισιού ζητεί από το Δικαστήριο να ακυρώσει την απόφαση 85/380 της 5ης Ιουνίου 1985 (ΕΕ L 217, σ. 20), με την οποία κηρύχθηκαν ασυμβίβαστα προς την κοινή αγορά δυο συστήματα ενισχύσεων για τις επιχειρήσεις του τομέα της υφαντουργίας και του ενδύματος, τα οποία είχαν θεσπιστεί με τα διατάγματα 84—389 και 84—390 (JORF 1984, σ. 1651 και επ.).

Με τις διατάξεις αυτές επιτράπηκε παράταση, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1985, της είσπραξης δυο οιονεί φορολογικών βαρών τα οποία είχαν επιβληθεί, σύμφωνα με τη μέθοδο εφαρμογής του ΦΠΑ, επί των εντός της Γαλλίας πωλήσεων προϊόντων υφαντουργίας και ενδύματος, με εξαίρεση τις πωλήσεις ή διαθέσεις προϊόντων που κατάγονταν από τα άλλα κράτη μέλη ή είχαν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός των κρατών αυτών. Τα έσοδα των επιβαρύνσεων αυτών — οι οποίες είχαν εισαχθεί για την προώθηση, αφενός, της έρευνας και, αφετέρου, του εκσυγχρονισμού και της ανανέωσης των διαρθρωτικών δομών των βιομηχανικών και εμπορικών επιχειρήσεων — είχε συγκεντρωθεί από έναν οργανισμό συσταθέντα με το διάταγμα 84-388 (JORF 1984, σ. 1650) και γνωστό υπό την επωνυμία DEFI, προκειμένου το σχετικό ποσό να κατανέμεται μέσω του οργανισμού αυτού μεταξύ των επιχειρήσεων, των συλλογικών δραστηριοτήτων προώθησης και των τεχνικών κέντρων των ενδιαφερόμενων βιομηχανιών (υφαντουργίας, ενδύματος και πλεκτών).

Με το πιο πάνω σύστημα τροποποιήθηκε προηγούμενο σύστημα το οποίο θεσπίστηκε το 1982 και θεωρήθηκε, επίσης, αντίθετο προς το άρθρο 92 της Συνθήκης (απόφαση 83/486 της 20ής Ιουλίου 1983, ΕΕ L 268, σ. 48). Η Επιτροπή, όταν πληροφορήθηκε τα νέα μέτρα και την ίδρυση του DEFI, απηύθυνε έγγραφο προς τη γαλλική κυβέρνηση (30 Ιουλίου 1984), με το οποίο της προσήψε ότι είχε εκ νέου θεσπίσει ενισχύσεις που είχαν ήδη θεωρηθεί ασυμβίβαστες, ενώ κίνησε και τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2. Η Γαλλία αρνήθηκε τις αιτιάσεις, αλλά τα επιχειρήματά της δεν έπεισαν το ελεγκτικό όργανο, πράγμα που είχε ως συνέπεια την έκδοση της αναφερθείσας στην αρχή των προτάσεών μου αποφάσεως. Την απόφαση αυτή προσέβαλε, εκτός από τη γαλλική κυβέρνηση, και ο DEFI (υπόθεση 282/85), αλλά η προσφυγή του τελευταίου κηρύχθηκε απαράδεκτη με απόφαση της 1ης Ιουλίου 1986 (Συλλογή 1986, σ. 2469, ιδίως σ. 2475).

Κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας, το Δικαστήριο επέτρεψε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας να παρέμβει υπέρ της Επιτροπής (Διάταξη της 15ης Ιανουαρίου 1986).

2. Η γαλλική κυβέρνηση στηρίζει το αίτημά της περί ακυρώσεως σε τέσσερις λόγους:

- α) ασφαλή εφαρμογή του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης·
- β) προσβολή των δικαιωμάτων υπερασπίσεως·

* Μετάφραση από τα ιταλικά.

γ) ανεπαρκής αιτιολογία από την άποψη της μη αναγνωρίσεως της συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 92, παράγραφος 1, και της αρνήσεως εφαρμογής της παραγράφου 3 της ίδιας διάταξης·

δ) εσφαλμένη αιτιολογία κατά το μέτρο που ο συντάκτης της απόφασης δεν αναγνώρισε το συμβιβαστό της ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 3, στοιχείο γ).

Ας αφήσω, ευθύς εξαρχής, κατά μέρος τον πρώτο λόγο ακυρώσεως ο οποίος έχει σχέση με την εκ μέρους της Γαλλίας τήρηση της υποχρέωσης της έγκαιρης γνωστοποίησης του σχεδίου ενισχύσεων. Πράγματι, με το υπόμνημά της απαντήσεως, η προσφεύγουσα κυβέρνηση παραιτήθηκε από το λόγο αυτό και, εν πάση περιπτώσει, δεν προκύπτει ότι η απόφαση ερείδεται στην αντικρουόμενη από την εν λόγω κυβέρνηση αιτίαση. Ας σημειωθεί επίσης, ευθύς εξαρχής, ότι θα εξετάσω τους δυο τελευταίους λόγους ακυρώσεως από κοινού. Ο τέταρτος λόγος καλύπτεται όντως από τις αφορώσες τον τρίτο λόγο σκέψεις.

Ο υπό στοιχείο β) λόγος ακυρώσεως σύγκειται από δυο αιτιάσεις. Η Επιτροπή, υποστηρίζει καταρχάς η γαλλική κυβέρνηση, έλαβε το επίδικο μέτρο χωρίς προηγούμενη διεξοδική συζήτηση με τη Γαλλία ή χωρίς να έχει, τουλάχιστον, ανταποκριθεί στις προσπάθειες του συνομιλητή της να προχωρήσει σε πιο εμπειριστατωμένο διάλογο. Έτσι, ο επίτροπος Sutherland, σε έγγραφο που του απηύθυνε ο Υπουργός Εργασίας Delebarre, στις 3 Ιουνίου 1985, απάντησε τέσσερις περίπου μέρες αργότερα, δηλαδή μετά την έκδοση της απόφασης. Εξάλλου — προσθέτει η προσφεύγουσα — ουδέποτε γνωστοποιήθηκαν στη Γαλλία οι εναντιώσεις που τρία κράτη μέλη και μια ένωση γερμανικών επιχειρήσεων υφαντουργίας είχαν διατυπώσει εναντίον του σχεδίου της. Επομένως, η γαλλική κυβέρνηση δεν μπόρεσε ν' απαντήσει στις παρατηρήσεις αυτές, οι οποίες όμως χρησιμοποιήθηκαν και ημιμονεύονται στην απόφαση.

Η πρώτη επίκριση δεν είναι βάσιμη. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, ύστερα από την απόφαση της 20ής Ιουλίου 1983, η άποψή της ήταν, σε γενικές τουλάχιστον γραμμές, γνωστή στην προσφεύγουσα. Εν πάση περιπτώσει, καιτοι είναι αληθές ότι απέστειλε στη γαλλική κυβέρνηση ένα πρώτο τηλετύπημα στις 21 Ιουνίου 1984 και μια δεύτερη ανακοίνωση στις 30 Ιουλίου 1984, η διαδικασία κατά την οποία κάθε μέρος εξέθεσε τις απόψεις του άρχισε ένα περίπου έτος πριν από την έκδοση της απόφασης. Η Γαλλία ανταπαντά ότι, εφόσον το σχέδιο γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 18 Απριλίου 1985, η τελευταία δεν μπορούσε ν' αρχίσει τη διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως παρά μόνο μετά την ημερομηνία εκείνη. Όμως το επιχείρημα αυτό δεν ευσταθεί: η προβλεπόμενη στο άρθρο 93, παράγραφος 3, υποχρέωση ενημερώσεως δεσμεύει τα κράτη και όχι την Επιτροπή· διαφορετικά, μια εκ μέρους των πρώτων παράλειψη θα αρκούσε για να ματαιώσει το ελεγκτικό έργο που η Συνθήκη έχει αναθέσει στη δεύτερη. Εξάλλου, η καθής πάντοτε θεωρούσε — πράγμα που και η ίδια η κυβέρνηση του Παρισιού αναγνωρίζει — το έγγραφο της 18ης Απριλίου 1985 ως συμπληρωματικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο διαδικασίας που άρχισε στις 30 Ιουλίου 1984.

Επομένως, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, από την ημερομηνία εκείνη, η Γαλλία γνώριζε άριστα την άποψη του ελεγκτικού οργάνου και δεν μπορεί να υποστηριχτεί ότι κατά τη διάρκεια των ένδεκα επόμενων μηνών το τελευταίο μετέβαλε ή εμπλούτισε με νέα στοιχεία τις πεποιθήσεις του. Αντίθετα, κατά την περίοδο εκείνη έγιναν πολλές συναντήσεις μεταξύ των διαδίκων (οι τελευταίες στις 30 και 31 Μαΐου 1985) και χωρίς πολλαή αλληλογραφία. Στην αλληλουχία αυτή, θεωρώ την καθυστέρηση με την οποία ο επίτροπος Sutherland απάντησε στον υπουργό Delebarre ως επικριτέα από την άποψη της εθιμοτυπίας ή, απλά, των κανόνων καλής συμπεριφοράς, πλην όμως η καθυστέρηση αυτή δεν αποδεικνύει, βέβαια, το ανεπαρκές του διαλόγου.

Η καθής απαντά στη δεύτερη αιτίαση ότι:

- α) δεν υφίσταται στον τομέα των ενισχύσεων διαδικασία κατά την οποία κάθε μέρος εκθέτει τις απόψεις του, παρόμοια προς αυτή που προβλέπουν οι κανόνες περί ανταγωνισμού·
- β) η αποκάλυψη των υποβληθεισών από τρία κράτη και μια ένωση γερμανικών βιομηχανικών υφαντουργίας εναντιώσεων θα αποθάρρυνε τους διαθέτοντες χρήσιμα στοιχεία τρίτους από του να της τα ανακοινώνουν.

Εντούτοις, τα επιχειρήματα αυτά πρέπει να απορριφθούν. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ο σεβασμός των δικαιωμάτων υπερασπίσεως στο πλαίσιο των διενεργούμενων από την Επιτροπή διοικητικών διαδικασιών απαιτεί, έστω και αν δεν υφίσταται ειδική ρύθμιση, να παρέχεται στον ενδιαφερόμενο η δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του όσον αφορά το βάσιμο και το αληθές των γεγονότων και των εγγράφων που λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή και επί των οποίων στηρίζει την πεποίθησή της. Ούτε, άλλωστε, το ελεγκτικό όργανο μπορεί να επικαλείται το απόρρητο των πληροφοριών του. Πράγματι, εφόσον δεν δόθηκε σ' ένα κράτος η δυνατότητα σχολιασμού, οι πληροφορίες αυτές δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις αποφάσεις με τις οποίες τερματίζεται η διαδικασία (βλέπε τις πρόσφατες αποφάσεις της 10ης Ιουλίου 1986, Βασιλείο του Βελγίου κατά Επιτροπής, υποθέσεις 234/84 και 40/85, Συλλογή 1986, σσ. 2263 και 2321, σκέψεις 27 και επ.).

Εντούτοις, οι αδυναμίες της τακτικής που η Επιτροπή ακολούθησε όσον αφορά την άμυνά της δεν συνεπάγονται ότι η αιτίαση της γαλλικής κυβερνήσεως μπορεί να γίνει δεκτή. Πράγματι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, για να συνεπάγεται η προσβολή των δικαιωμάτων της υπερασπίσεως την ακυρότητα της σχετικής πράξης απαιτείται ένα επιπλέον στοιχείο. Με άλλα λόγια, οι πληροφορίες που περιήλθαν στην Επιτροπή πρέπει να υπήρξαν αποφασιστικές για την έκδοση της απόφασης, υπό την έννοια ότι η απόφαση αυτή θα είχε διαφορετικό περιεχόμενο αν το κοινοτικό όργανο δεν είχε λάβει και χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες. Εν προκειμένω, αρκεί μια ανάγνωση των συνοπτικών

εγγράφων που απέστειλαν η Δανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και η Ένωση των Γερμανικών Βιομηχανιών Υφαντουργίας για να διαπιστωθεί ότι τα εν λόγω έγγραφα δεν περιέχουν κανένα στοιχείο που να είναι όντως σημαντικό ή, εν πάση περιπτώσει, που να μη μνημονεύτηκε κατά τη διάρκεια των μακρών και διεξοδικών συζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της Γαλλίας και της Επιτροπής.

Ας πάρουμε, ως παράδειγμα, τα πρακτικά της συνάντησης της 30ής Μαΐου 1985 (συνημμένα ως παράρτημα IV στο υπόμνημα αντικρούσεως). Από τα πρακτικά αυτά προκύπτει ότι η συζήτηση αφορούσε θέματα όπως η ευνοϊκή ανάπτυξη στη Γαλλία της βιομηχανίας υφαντουργίας, η πρόθεση της γαλλικής κυβερνήσεως να μην αυξήσει την παραγωγική ικανότητα της βιομηχανίας υφαντουργίας, καθώς και ο αριθμός των μισθωτών και τα θετικά αποτελέσματα που ακολούθησαν την αναδιάρθρωση του τομέα. Όντως, οι πιο σημαντικές παρατηρήσεις που περιέχουν τα τέσσερα έγγραφα αναφέρονται κυρίως στα επιχειρήματα αυτά.

3. Όπως ανέφερα και στην αρχή των προτάσεών μου, θα εξετάσω τους δυο τελευταίους λόγους ακυρώσεως από κοινού. Με την υπό στοιχείο γ) αιτίαση, η προσφεύγουσα κυβέρνηση επικαλείται το ανεπαρκές της αιτιολογίας που προέβαλε το ελεγκτικό όργανο, καθώς και την εξ αυτού προκύπτουσα παράβαση του άρθρου 190. Ειδικότερα, η αιτιολογία είναι ανεπαρκής: α) κατά το μέτρο που δεν αποδείχτηκε το παράνομο, κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, των ενισχύσεων μέσω εμπειριστατωμένης αναλύσεως της πραγματικής τους επίπτωσης στην αγορά (όπως, αντιθέτως, επιτάσσεται με τις αποφάσεις της 14ης Νοεμβρίου 1984, Intermills, υπόθεση 323/82, Συλλογή 1984, σ. 3809, και της 13ης Μαρτίου 1985, Leeuwarder Papierwarenfabriek, συνεκδικασθείσες υποθέσεις 296 και 318/82, Συλλογή 1985, σ. 809) και της ζημίας που οι εν λόγω ενισχύσεις προκάλεσαν στις ανταγωνίστριες επιχειρήσεις· β) κατά το μέτρο που δεν προσδιορίστηκαν οι λόγοι που ώθησαν την Επιτροπή στο να αποκλείσει την εφαρμογή της παρέκκλισης που προβλέπεται όσον αφορά τις « ενισχύσεις για την προώ-

θηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων» [άρθρο 92, παράγραφος 3, στοιχείο γ)].

Ο τελευταίος λόγος της προσφυγής έχει σχέση με τη θεμελίωση του προαναφερθέντος αποκλεισμού. Οι επίμαχες ενισχύσεις, ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, εκτός του ότι είναι αμελητέες λόγω του ύψους τους, είναι και « ουδέτερες » από άποψη ενδοκοινοτικού ανταγωνισμού. Δεδομένου ότι χρηματοδοτούνται με φορολογικές επιβαρύνσεις επιβαλλόμενες στα προϊόντα που κατασκευάζονται και πωλούνται στη Γαλλία, οι ενισχύσεις αυτές συνίστανται στην πραγματικότητα σε απλή ανακατανομή των πόρων εντός του τομέα της υφαντουργίας και του ενδύματος και αποβλέπουν αποκλειστικά στην ενθάρρυνση των επενδύσεων προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι εισαγωγές από τρίτες χώρες με φθινό εργατικό δυναμικό. Επομένως, πρέπει να αποκλειστεί η περίπτωση ότι οι ενισχύσεις αυτές μπορούν να αλλοιώσουν τους όρους των συναλλαγών με τα άλλα κράτη μέλη.

Κατά των πιο πάνω αιτιάσεων, η Επιτροπή προβάλλει τρία επιχειρήματα. Οι ενισχύσεις — παρατηρεί, πρώτον, η Επιτροπή — έχουν ως αποδέκτη όχι μια και μόνο επιχείρηση, αλλά ένα ολόκληρο τομέα της παραγωγής και αυτό καθιστά αδύνατη την εκτίμηση των αποτελεσμάτων τους σύμφωνα με τον τρόπο αναλύσεως που επικαλείται η Γαλλία. Περαιτέρω, δεν είναι αληθές ότι είναι αμελητέα η επίπτωση των επίμαχων μέτρων επί των ωφελουμένων απ' αυτά επιχειρήσεων. Πράγματι, τα περιθώρια κέρδους στη βιομηχανία υφαντουργίας είναι περιορισμένα και, υπό τις συνθήκες αυτές, μια ενίσχυση που μειώνει το κόστος των επενδύσεων κατά 5,5 % μπορεί να αποδειχτεί αποφασιστική από πλευράς ανταγωνισμού. Τέλος, είναι αναληθές ότι το σύστημα είναι « ουδέτερο ». Μόνο το 10,7 % των εισαγόμενων στη Γαλλία προϊόντων υφαντουργίας προέρχεται από τρίτες χώρες, ενώ το 69,3 % είναι καταγωγής άλλων κρατών μελών. Επομένως, η προκαλούμενη από τις ενισχύσεις αλλοίωση των όρων του ανταγωνισμού έχει περισσότερο αισθητές επιπτώσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας παρά εκτός αυτής.

Κατά τη γνώμη μου, η αιτιολογία της απόφασης δεν πάσχει. Έτσι, όσον αφορά

καταρχάς τις στρεβλώσεις που πράγματι προκύπτουν ή μπορούν να προκύψουν από τα εν λόγω μέτρα, η Επιτροπή συνάγει από τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλέπε απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, Philip Morris, υπόθεση 730/79, Rec. 1980, σ. 2671, σκέψη 11) την αναντίρρητη αρχή σύμφωνα με την οποία πρέπει να θεωρείται ότι, « όταν η χορηγούμενη από το κράτος » οικονομική ενίσχυση επηρεώνει τη θέση ορισμένων επιχειρήσεων σε σχέση με άλλες ανταγωνιστρίες τους εντός της Κοινότητας, πλήττει τις άλλες επιχειρήσεις [βλέπε το κείμενο της απόφασης 85/380 (EE L 217, σ. 22)]. Αλλά η παρατήρηση αυτή δεν περιορίζεται, όπως υποστηρίζει η Γαλλία, σε καθαρώς θεωρητικά πλαίσια. Συνάδει κατάλληλα με σειρά στοιχείων όπως η ήδη αναφερθείσα ποσοτική επίπτωση της ενίσχυσης επί του κόστους των επιχειρήσεων (5,5 %), τα περιορισμένα περιθώρια κέρδους του τομέα, η σπουδαιότητα που προσλαμβάνει ως εκ τούτου το αναφερθέν ποσοστό και η σημαντικότερη διεύθυνση της γαλλικής βιομηχανίας υφαντουργίας στις λοιπές κοινοτικές αγορές.

Νομίζω ότι ορθώς παρατηρήθηκε στη συνέχεια ότι, εφόσον πρόκειται, στην υπό κρίση υπόθεση, περί ενισχύσεων προοριζόμενων για απροσδιόριστο αριθμό επιχειρηματιών (ουσιαστικά για οποιονδήποτε πραγματοποίησε επενδύσεις στην επιχείρησή του), δεν προκύπτει ότι είναι δυνατό να καθοριστούν εκ των προτέρων και λεπτομερώς οι συνέπειές τους όσον αφορά το σύνολο της αγοράς των προϊόντων υφαντουργίας. Επομένως, οι αναφορές της προσφεύγουσας στη νομολογία του Δικαστηρίου, που αμφότερες έχουν ως αντικείμενο περιπτώσεις αφορώσες συγκεκριμένες επιχειρήσεις, δεν είναι εύστοχες.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος της τρίτης αιτίας, πρέπει να τονιστεί ότι, αντίθετα με την προηγούμενη διάταξη, η παράγραφος 3 του άρθρου 92 παρέχει στην Επιτροπή ευρεία εξουσία εκτιμήσεως. Κατά το μέτρο που εμπιπουν σε κάποια από τις περιπτώσεις που

προβλέπει η διάταξη, οι ενισχύσεις στις οποίες αυτή αναφέρεται *μπορούν* — χωρίς να επιβάλλεται — να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά (βλέπε σκέψη 17 της προαναφερθείσας απόφασης Philip Morris). Επομένως, εφόσον ερείδονται σε λογική και επαρκή αιτιολογία, οι αποφάσεις που έλαβε το ελεγκτικό όργανο δεν μπορούν να επικριθούν από άποψη σκοπιμότητας.

Νομίζω ότι ο ειρμός και το επαρκές της επίδικης αιτιολογίας δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση. Η Επιτροπή, βασιζόμενη σε πλήθος λεπτομερειών και στατιστικών στοιχείων, απέδειξε ότι η γαλλική βιομηχανία υφαντουργίας δεν διήλθε καμιά περίοδο σοβαρής κρίσεως, ενώ, αντιθέτως, βρίσκεται, ιδίως λόγω των χορηγηθεισών κατά το παρελθόν ενισχύσεων, σε ικανοποιητική, για να μην πω αξιοζήλευτη, κατάσταση συγκρινόμενη με την κατάσταση των αντίστοιχων τομέων στην υπόλοιπη Κοινότητα. Η εικόνα αυτή ενισχύεται από πολλά έγγραφα που κατέθεσε η γερμανική κυβέρνηση (βλέπε, κυρίως, την έκθεση του καθηγητή Messerlin σχετικά με τις « Διαρθρωτικές προσαρμογές: η γαλλική εμπειρία ») και επιβεβαιώνεται, επιπλέον, με τα στοιχεία — όχι ομοιογενή, αλλά, εν πάση περιπτώσει, συγκλίνοντα — που προσκόμισαν οι διάδικοι όταν τους ζητήθηκε από το Δικαστήριο μετά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

Πράγματι, από την εξέταση των στοιχείων αυτών παρατηρείται ότι οι αριθμοί που προσκόμισε η Γαλλία αφορούν αποκλειστικά τη δική της κατάσταση. Αντιθέτως, οι αριθμοί της Επιτροπής αφορούν την Κοινότητα στο σύνολό της. Από τους αριθμούς αυτούς — οι οποίοι, ας σημειωθεί, είναι απολύτως έγκυροι διότι συμπύκνουν, όσον αφορά τη Γαλλία, με αυτούς της κυβέρνησης του Παρισιού — προκύπτει πανηγυρικά η καλύτερη συγκριτικά κατάσταση της γαλλικής βιομηχανίας. Ανα-

φέρω ως παράδειγμα ότι, εξαιρώντας μόνο το 1984-1985, η καμπύλη ανεργίας στη Γαλλία υπήρξε πάντοτε αισθητά χαμηλότερη απ' ό,τι στα άλλα κράτη μέλη.

Εξάλλου, εφόσον συμβαίνει κάτι τέτοιο και εφόσον είναι αληθές ότι « το συμβιβαστό της ενίσχυσης... πρέπει να εκτιμάται από κοινοτική άποψη και όχι από την άποψη ενός (και μόνο) κράτους μέλους » (απόφαση στην υπόθεση Philip Morris, προαναφερθείσα, σκέψη 26), προκύπτει ότι η αιτιολογία de qua είναι όχι μόνο επαρκής, αλλά και ορθή. Όπως αναφέρεται στην απόφαση, οι γαλλικές επιχειρήσεις, καθώς λειτουργούν στο πλαίσιο ενός σχετικώς ευημερούντος τομέα, μπορούν να κάνουν επενδύσεις χρησιμοποιώντας « τους δικούς τους οικονομικούς πόρους χωρίς να έχουν ανάγκη κρατικών ενισχύσεων ». Επομένως, οι ενισχύσεις αυτές δεν αποσκοπούν στην « πρόωθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων » κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 3, στοιχείο γ), εναρμονίζοντας, έτσι, τους όρους των συναλλαγών μεταξύ των διαφόρων κρατών. Αντιθέτως, οι ενισχύσεις αυτές οξύνουν τη διάσταση μεταξύ των όρων αυτών, αυτό δε γίνεται, για να επαναλάβω άλλη μια φορά τη διατύπωση της Συνθήκης, « κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον ». Ούτε μπορεί να προβληθεί ο ισχυρισμός ότι τα στρεβλωτικά αποτελέσματα που οι ενισχύσεις αυτές συνεπάγονται αφορούν μόνο τον ανταγωνισμό με τις τρίτες χώρες. Οι προσκομισθέντες από την Επιτροπή αριθμοί διαφεύδουν το επιχείρημα αυτό. Εν πάση περιπτώσει, η διαφορά τιμής που διαπιστώνεται όσον αφορά τα προϊόντα που προέρχονται από τις χώρες αυτές είναι συνήθως τόσο σημαντική, ώστε αποκλείεται τα εν λόγω αποτελέσματα να ισχύουν πράγματι ως προς τα προϊόντα αυτά.

4. Ενόψει των πιο πάνω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει την ασκηθείσα στις 20 Αυγούστου 1985 προσφυγή της Γαλλικής Δημοκρατίας κατά της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και, κατ' εφαρμογή του άρθρου 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.